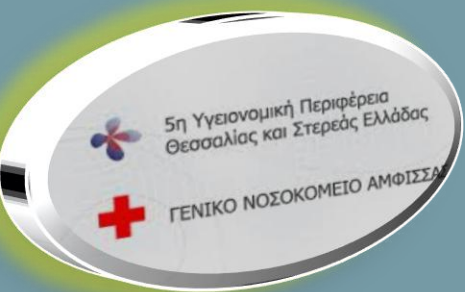

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ / ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2017

9/5/2017 : Η Οικονομική κρίση & οι Επιπτώσεις της στην Υγεία των ανθρώπων .

Σαλαμούρα Χαρούλα / ΔΕ Βοηθός Νοσηλευτών,
Καλλιακμάνη Σπυριδούλα / ΤΕ Νοσηλεύτρια,
Κυπραίου Ειρήνη/ ΤΕ Νοσηλεύτρια,
Νούλας Ιωάννης / ΤΕ Νοσηλεύτης,
Προϊστάμενος Μονάδας Τεχνητού Νεφρού

**ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΟΣΙΑ
ΥΓΕΙΑ – ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

Η τρέχουσα παγκόσμια οικονομική κρίση (2008-2017) έχει χαρακτηριστεί ως η σοβαρότερη των τελευταίων ετών. Οι επιπτώσεις της έχουν επηρεάσει μεγάλο μέρος του κόσμου .

ΟΡΙΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΚΡΙΣΗΣ

Οικονομική κρίση είναι το φαινόμενο κατά το οποίο μια οικονομία χαρακτηρίζεται από μια διαρκή και αισθητή μείωση της οικονομικής της δραστηριότητας.

Όταν λέμε οικονομική δραστηριότητα αναφερόμαστε σε όλα τα μακροοικονομικά μεγέθη της οικονομίας, όπως η απασχόληση, το εθνικό προϊόν, οι τιμές κλπ.

Ο βασικότερος όμως δείκτης οικονομικής δραστηριότητας είναι οι επενδύσεις.

- ✘ Ένα χαρακτηριστικό στοιχείο της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα είναι, ότι μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα οι πολίτες ήρθαν ξαφνικά αντιμέτωποι με μια νέα οικονομική και εργασιακή πραγματικότητα, στην οποία κλήθηκαν να «προσαρμοστούν» άμεσα.
- ✘ Ο προγραμματισμός της ζωής τους άλλαξε ραγδαία, τα σχέδιά τους για το μέλλον αναθεωρήθηκαν βίαια και αναδιατάχθηκαν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κάποιοι οδηγούνται στη φτώχεια και την ανέχεια, ενώ αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες τους (π.χ. διατροφή, στέγαση) ή τις ανάγκες τους σε θέματα υγείας (π.χ. ιατρικές εξετάσεις, φάρμακα).

- Οι επιπτώσεις μιας οικονομικής κρίσης σε έναν πληθυσμό μπορούν να είναι πολύπλοκες, μακροχρόνιες και σε κάποιες περιπτώσεις, όχι άμεσα προφανείς.
- Εν μέσω κρίσης, η υγεία των πολιτών έχει επηρεαστεί (ειδικά η ψυχική υγεία), οι δαπάνες στον τομέα της υγείας έχουν επηρεαστεί επίσης, ενώ το σύστημα υγείας έχει πιεστεί έντονα.

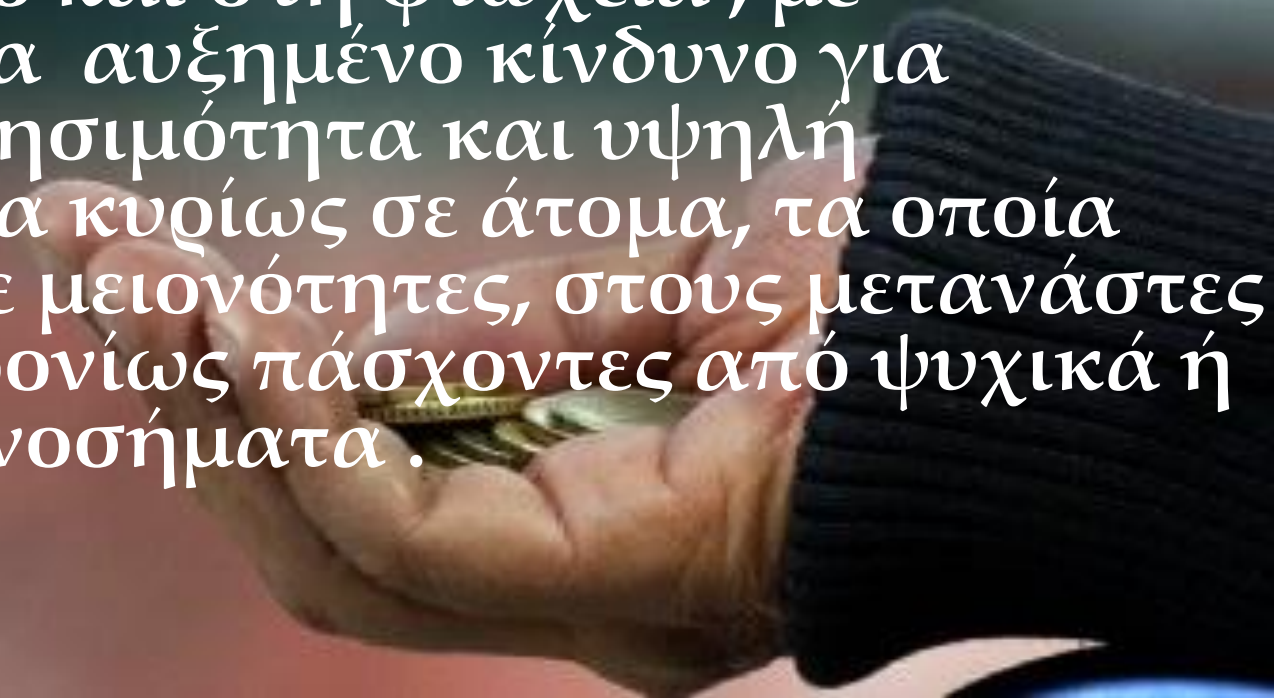
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Επιπτώσεις της κρίσης:

- ❑ συρρίκνωση της βιομηχανικής παραγωγής
- ❑ απολύσεις εργαζομένων
- ❑ υπερεργασία – εκμετάλλευση εργαζομένων
- ❑ παραβίαση μισθολογικών δικαιωμάτων
- ❑ επιβολή δυσβάσταχτων φόρων
- ❑ πτώχευση επιχειρήσεων
- ❑ ανυπαρξία επενδύσεων
- ❑ ανεργία – εξαθλίωση
- ❑ φτώχεια

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Η οικονομική κρίση και η μακρόχρονη ανεργία, η ανασφάλεια στην εργασία και η απώλεια εισοδήματος για διαβίωση οδηγεί πολλά άτομα στον κοινωνικό αποκλεισμό και στη φτώχεια, με αποτέλεσμα αυξημένο κίνδυνο για πρόωρη θνησιμότητα και υψηλή νοσηρότητα κυρίως σε άτομα, τα οποία ανήκουν σε μειονότητες, στους μετανάστες και τους χρονίως πάσχοντες από ψυχικά ή σωματικά νοσήματα.

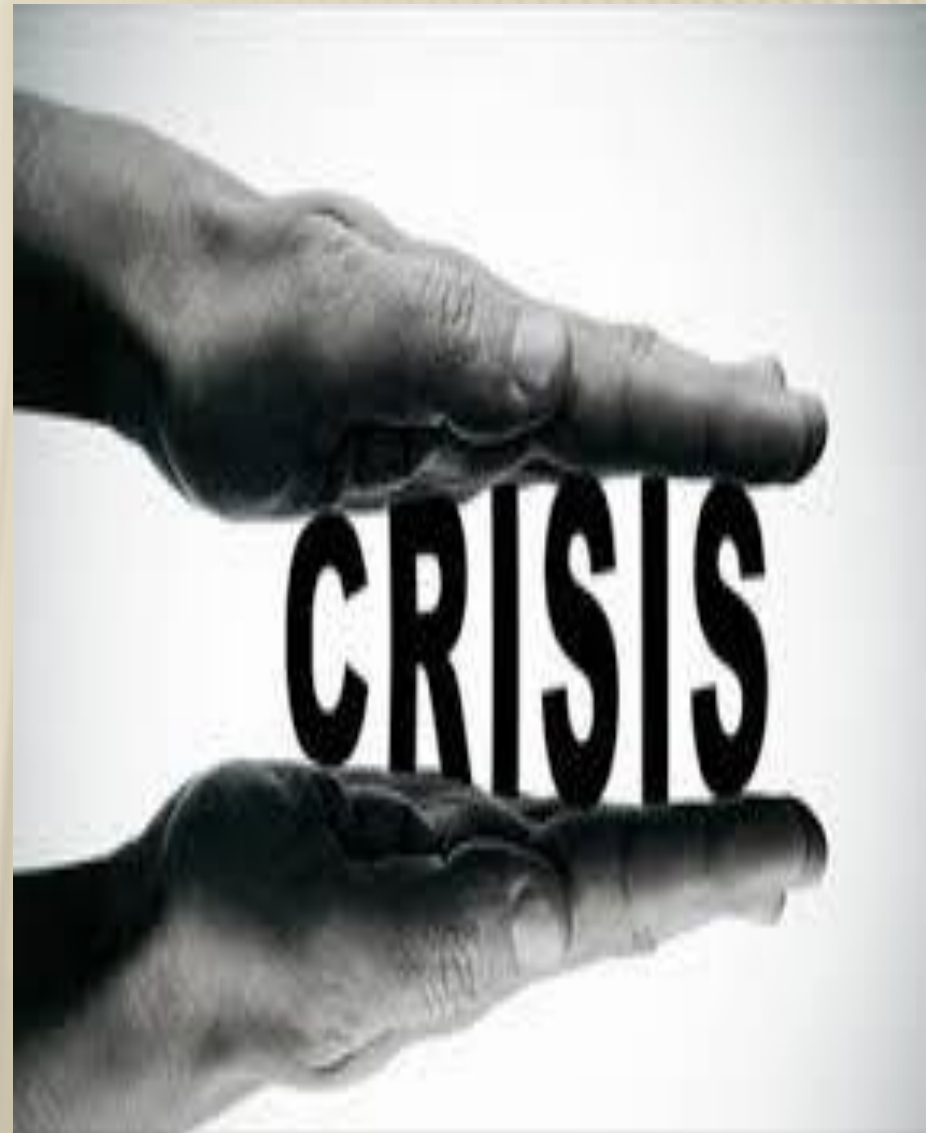

Η απώλεια της εργασίας συνοδεύεται από ψυχικές διαταραχές, προβλήματα εθισμού και εξάρτησης σε ουσίες, υιοθέτηση μη υγιεινού τρόπου ζωής με αυξανόμενη κατανάλωση τροφής χαμηλής διατροφικής αξίας, καπνού και οινόπνευμα.

**Η κατάσταση αυτή έχει
συνδεθεί με:**

Κατακόρυφη αύξηση του
στρες, σύνδρομο
επαγγελματικής
εξουθένωσης, αύξηση
περιστατικών υπέρτασης
και στεφανιαίας νόσου,
κατάθλιψη, αύξηση
μυοσκελετικών παθήσεων
και ψυχιατρικής
νοσηρότητας, αύξηση
επισκέψεων στους
γενικούς ιατρούς και
αντικοινωνική
συμπεριφορά (πχ.
επιθετικότητα, βία).

Ακόμη σύμφωνα με προσωρινές εκτιμήσεις, ο αριθμός των αυτοκτονιών αυξάνεται το 2010 έναντι του 2009 με πλέον ευάλωτη ομάδα τους άντρες, ηλικίας 35-55 ετών.

Η κρίση είχε -και εξακολουθεί να έχει- δομικές επιπτώσεις στην κοινωνία.

Μια από τις πιο σημαντικές είναι η εξής:

Η Ελλάδα μικραίνει.

Από το 2010 ο πληθυσμός της χώρας μας έχει μειωθεί κατά περίπου 250.000 ανθρώπους, εξαιτίας δύο παραγόντων:

- της μείωσης των γεννήσεων και
- της μετανάστευσης.

- ✘ Από το 2010 και μετά η «καθαρή μετανάστευση» στην Ελλάδα είναι αρνητική, δηλαδή οι Έλληνες που μεταναστεύουν στο εξωτερικό είναι περισσότεροι από τους μετανάστες που έρχονται στη χώρα. Αυτό είναι ένα φαινόμενο που είχε να εμφανιστεί από τη δεκαετία του '70.
- ✘ Οι δε γεννήσεις έπεσαν κάτω από τις 100.000 ετησίως το 2013 για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδος. Ποτέ δεν γεννιούνταν τόσο λίγα παιδιά από το 1932 που υπάρχουν στοιχεία. Το 2014 ο αριθμός των γεννήσεων έπεσε ακόμη περισσότερο.

Οι επιπτώσεις της κρίσης στην υγεία των πολιτών είναι σημαντικές:

- ❖ Παρατηρείται επιδείνωση της υγείας, κυρίως της ψυχικής, ιδιαίτερα για τα κατώτερα στρώματα.
- ❖ Λήψη μειωμένης ιατρικής περίθαλψης, ειδικά για τους ανέργους και τους συνταξιούχους.
- ❖ Γίνεται προβληματική η πρόσβαση στο φάρμακο.
- ❖ Αυξάνονται οι ιδιωτικές δαπάνες υγείας.

- Το ποσοστό των Ελλήνων που δηλώνουν ότι πάσχουν από κάποιο χρόνια πρόβλημα υγείας ή χρόνια πάθηση, **αυξήθηκε κατά 24,2%** από το 2009 στο 2014.
- Σε περιόδους κρίσης διεθνώς εμφανίζεται **έξαρση σε λοιμώδη νοσήματα** (φυματίωση, γρίπη, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, ηπατίτιδα), λόγω της επιδείνωσης των συνθηκών διαβίωσης και τη δυσκολία πρόσβασης σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- Στην Ελλάδα η μόλυνση από τον ιό HIV σε χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών ουσιών αυξήθηκε το 2011 πάνω από **1000%** λόγω της διακοπής του προγράμματος διανομής δωρεάν συρίγγων.

- Επιπλέον, οι Έλληνες έγιναν φτωχότεροι κατά 40% από το 2008 στο 2015.
- Τα εισοδήματα του 2014 είναι κατά πολύ μικρότερα από τα εισοδήματα του 2003.

Η κρίση είχε επίπτωση και στις δαπάνες υγείας του κράτους.

Το ποσοστό του ΑΕΠ που δαπανά το κράτος για την υγεία παρέμεινε σχεδόν σταθερό τα χρόνια της κρίσης . Κατά συνέπεια, ο προϋπολογισμός για την υγεία την περίοδο 2010-2014 μειώθηκε κατά 60% περίπου.

- Από τους Έλληνες που έκαναν χρήση υπηρεσιών υγείας σε νοσοκομείο το 2009, ένα 73,5% επέλεξε δημόσιο νοσοκομείο.
- Το ποσοστό αυτό εκτινάχθηκε στο **94,1%** μόλις την επόμενη χρονιά, ενώ στα πρώτα χρόνια της κρίσης παρατηρήθηκε μείωση της ζήτησης στα εξωτερικά ιατρεία και τα εργαστήρια.

Στις χαμηλής και μέσης ανάπτυξης χώρες, η πίεση στους προϋπολογισμούς υγείας απειλεί βασικές παροχές όπως οι εμβολιασμοί, η μείωση των οποίων συνδέεται με αυξημένη βρεφική θνησιμότητα .

- Επιπλέον, και οι ευρύτερες, εκτός εργασίας, κοινωνικές σχέσεις όπως συζυγικές, γονικές, οικογενειακές δοκιμάζονται λόγω της οικονομικής κρίσης.
- Η ακούσια διακοπή της εργασίας και της επαγγελματικής δραστηριότητας επηρεάζει την εικόνα που έχει το άτομο για τον εαυτό του, την ταυτότητά του, τους ρόλους του.

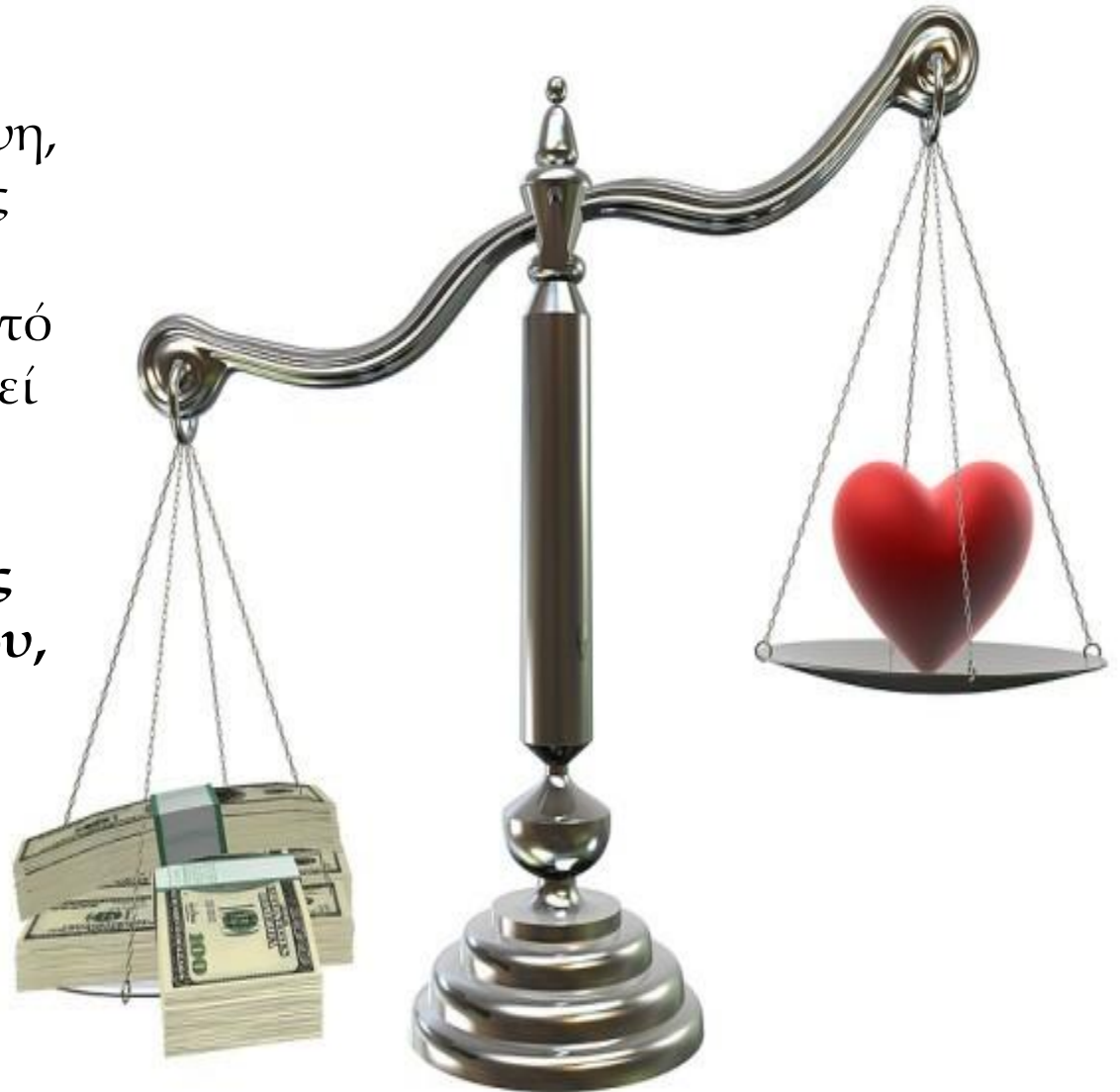

Η ανεργία κάνει το άτομο να νιώθει «άχρηστο», η κοινωνική του θέση και το κύρος κλονίζονται, τα σχέδια και οι επιδιώξεις στη ζωή ανατρέπονται, ενώ καταλαμβάνεται από αίσθημα απελπισίας και απογοήτευσης, αφού οι προσδοκίες για επαγγελματική άνοδο και καταξίωση διαψεύδονται.

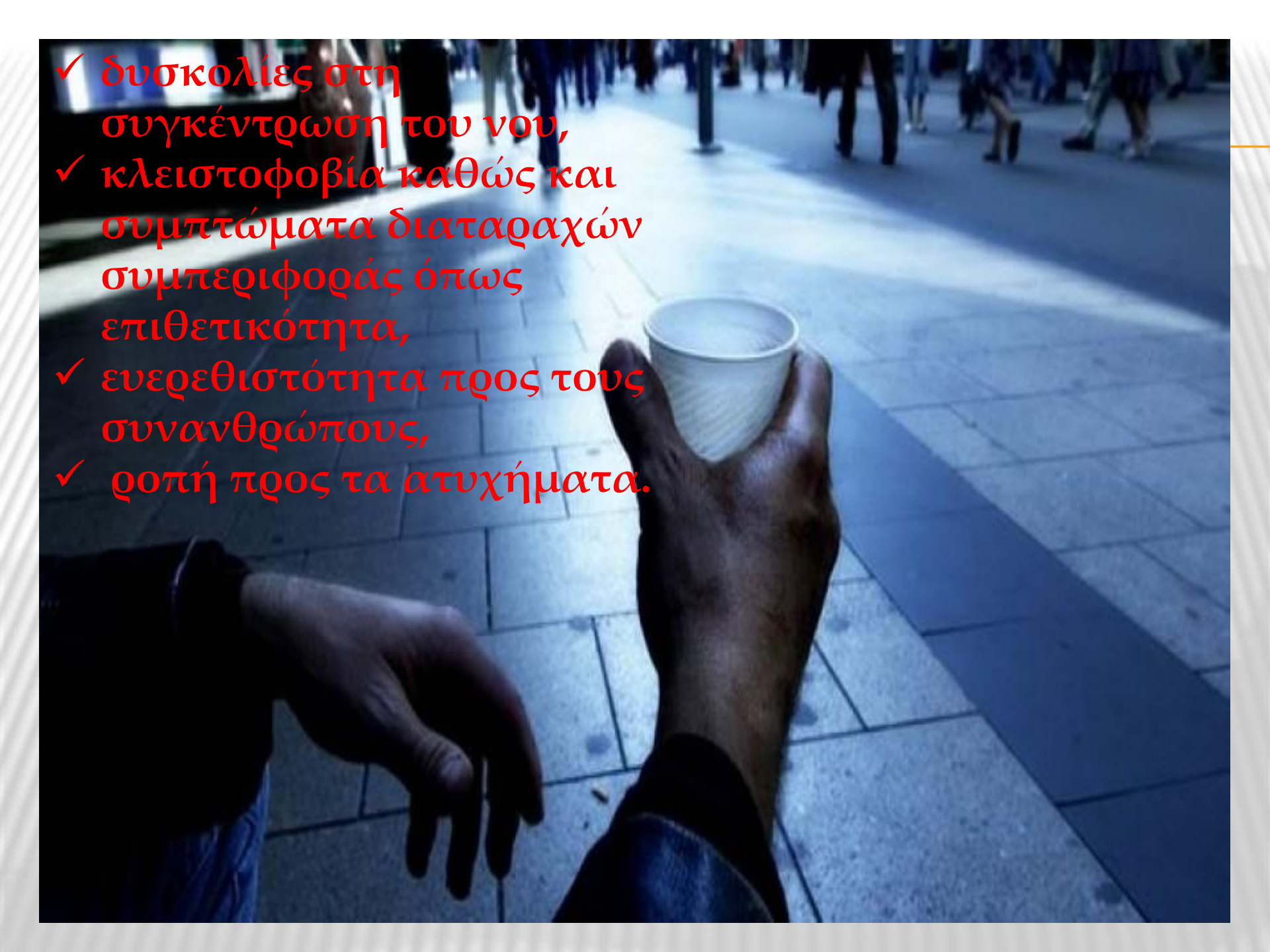
Κάτω από συνθήκες οικονομικής κρίσης, το αυξημένο στρες, η κατάθλιψη, οι αλλαγές στον τρόπο ζωής και στις συνήθειες (πχ. διατροφή με πρόχειρο φαγητό ή ανθυγιεινές τροφές) μπορεί να οδηγήσουν σε:

Αύξηση της θνησιμότητας από όλες τις αιτίες θανάτου, αλλά ειδικά από καρδιαγγειακά νοσήματα όπως ισχαιμική καρδιοπάθεια.

- Αναπνευστικές παθήσεις όπως πνευμονία λόγω λοιμογόνων παραγόντων και παθήσεις όπως κίρρωση λόγω αλκοολισμού.
- Αύξηση της βρεφικής θνησιμότητας.
- Αρρωστοφοβίες
- Αίσθημα αποτυχίας και ανικανότητας

-
- A first-person perspective photograph of a person's hands holding a white disposable cup in a crowded public space, likely a train station or a busy street. The person's right hand is holding the cup, while their left hand is open and hanging down. The background is filled with the lower legs and feet of many other people walking, creating a sense of a busy, crowded environment. The lighting is somewhat dim, and the overall color palette is dominated by the greys of the pavement and the dark tones of the people's clothing.
- ✓ δυσκολίες στη συγκέντρωση του νου,
 - ✓ κλειστοφοβία καθώς και συμπτώματα διαταραχών συμπεριφοράς όπως επιθετικότητα,
 - ✓ ευερεθιστότητα προς τους συνανθρώπους,
 - ✓ ροπή προς τα ατυχήματα.

Η σύνδεση της σωστής διατροφής με την υγεία είναι γνωστή από αρχαιοτάτων χρόνων. Δυστυχώς σε περιόδους οικονομικής κρίσης η ποιότητα της διατροφής υποβαθμίζεται και οι άνθρωποι στερούνται σημαντικές ομάδες τροφίμων όπως ψάρια, φρέσκα λαχανικά και φρούτα και καταφεύγουν σε πιο φθηνές αλλά λιγότερο χρήσιμες ομάδες τροφίμων.

Όλο και περισσότεροι Έλληνες σήμερα εγκαταλείπουν τις περιττές δαπάνες σε γαλακτοκομικά προϊόντα και φρέσκα είδη, περιοριζόμενοι στα απόλυτα βασικά τρόφιμα, εμφανίζοντας ένα μοτίβο συμπεριφοράς καταναλωτών που συσχετίζεται συνήθως με ομάδες χαμηλότερου εισοδήματος.

➤ Παιδιά με ασθένειες
μεγάλων.

➤ Στα παιδιά η συχνότητα εμφάνισης των λοιμωδών νοσημάτων υποχωρεί λόγω της ικανοποιητικής εμβολιαστικής κάλυψης, παρατηρείται όμως έξαρση στα νοσήματα συμπεριφοράς, που παλαιότερα έπλητταν μόνο τους ενήλικες.

➤ Θύματα του «πολέμου»

- Το πιο σοκαριστικό, εύρημα αφορά τους ενήλικους Έλληνες που βρέθηκαν εξαιτίας της οικονομικής κρίσης να βιώνουν παρόμοιας έντασης άγχος με τους στρατιώτες οι οποίοι βρίσκονται στη μάχη.
- Η μελέτη αποκαλύπτει ότι, παρ' ότι η Ελλάδα βρίσκεται υπό συνθήκες ειρήνης, οι άνθρωποι υποφέρουν από μετατραυματική διαταραχή – στρες.

Όλες αυτές οι αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης είναι πολύ πιο έντονες στα πολύ φτωχά στρώματα, στους ανέργους, στους χαμηλοσυνταξιούχους, στους ανασφάλιστους και σε άλλες ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Η Οικονομική κρίση επηρεάζει τους ρευματισμούς.

Στις αρνητικές επιπτώσεις που έχει η οικονομική κρίση στην υγεία των εργαζομένων που υποφέρουν από ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις καθώς και στην αξία της κίνησης για την ποιότητα της ζωής τους, έδωσε έμφαση η Ελληνική Ρευματολογική Εταιρεία και η Ελληνική Εταιρεία Αντιρευματικού Αγώνα.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της , στην Ελλάδα ζουν περίπου 100.000 ασθενείς με ρευματοειδή αρθρίτιδα με το 25% να σταματά να εργάζεται σε διάστημα 5 ετών.

Η διαρκής και εντεινόμενη οικονομική κρίση έχει πλήξει με τον πιο σκληρό τρόπο την πλειονότητα των ατόμων με αναπηρία και τις οικογένειές τους αφού από την αρχή εκδήλωσής της, δεν σχεδιάστηκαν συντονισμένες και συνδυαστικές πολιτικές για την προστασία τους παρά μόνο λήφθηκαν κάποια αποσπασματικά μέτρα.

Οι επιπτώσεις που επέφερε η οικονομική κρίση στα άτομα με αναπηρία, είναι:

- Υποβάθμιση των ασφαλιστικών και συνταξιοδοτικών παροχών & αδυναμία του ασφαλιστικού συστήματος να καλύψει τη φαρμακευτική αγωγή χρονίως πασχόντων.
- Κατάρρευση του δημόσιου συστήματος πρόνοιας και επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων με βαριές και πολλαπλές αναπηρίες στα ιδρύματα κλειστής περίθαλψης. που ήταν επακόλουθο της ανεπαρκούς χρηματοδότησης
- Υποβάθμιση του δημόσιου συστήματος υγείας και κατάρρευση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

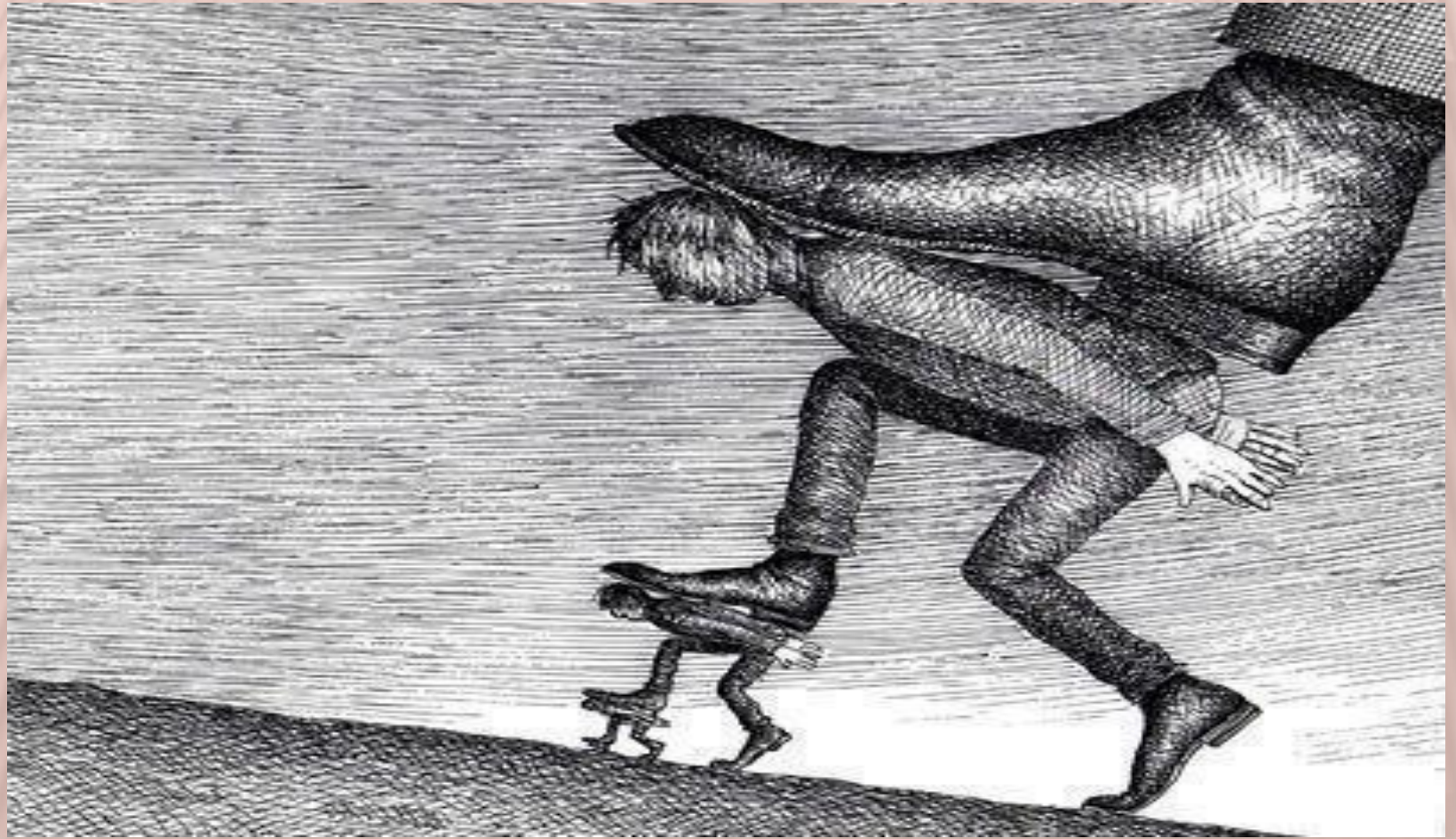

Χωρίς υγεία η ζωή δεν είναι
ζωή. Είναι μόνο μια
κατάσταση οδύνης και
πόνου- μια εικόνα θανάτου.
Βούδας

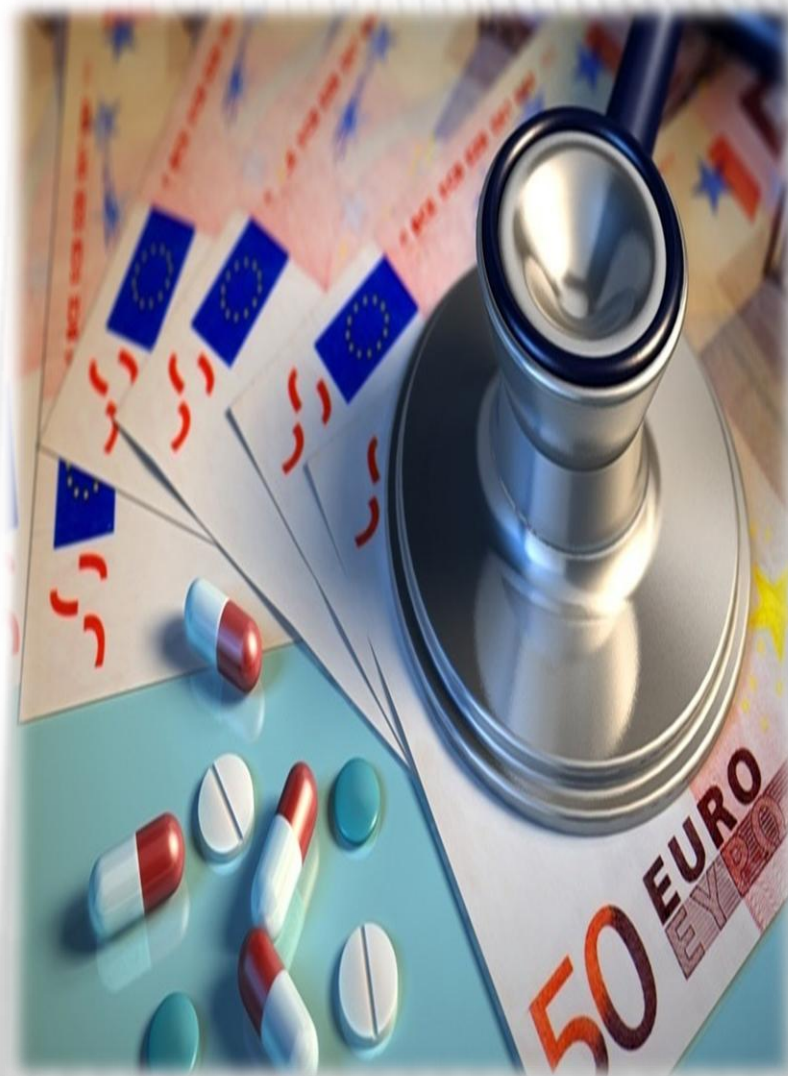

Η οικονομική κρίση δημιουργεί επίσης προβλήματα στη χρηματοδότηση των συστημάτων υγείας, ενώ ταυτόχρονα επιβαρύνεται η λειτουργία των δημόσιων μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας λόγω αυξημένης ζήτησης.

Ταυτόχρονα δε και τα κοινωνικά δίκτυα φροντίδας αναφέρουν αύξηση του αριθμού των ανθρώπων που προσφεύγουν σε αυτά ζητώντας στήριξη και κάλυψη των βασικών τους αναγκών (συσσίτια, στέγαση, δωρεάν ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αν και ορισμένοι οικονομικοί κύκλοι βλέπουν σημάδια ανάκαμψης, ωστόσο πολλά ζητήματα μένουν ακόμη προς διευθέτηση ώστε να επιστρέψει η αγορά στους κανονικούς της ρυθμούς, και να αποκατασταθούν τα πλήγματα της οικονομικής κρίσης.

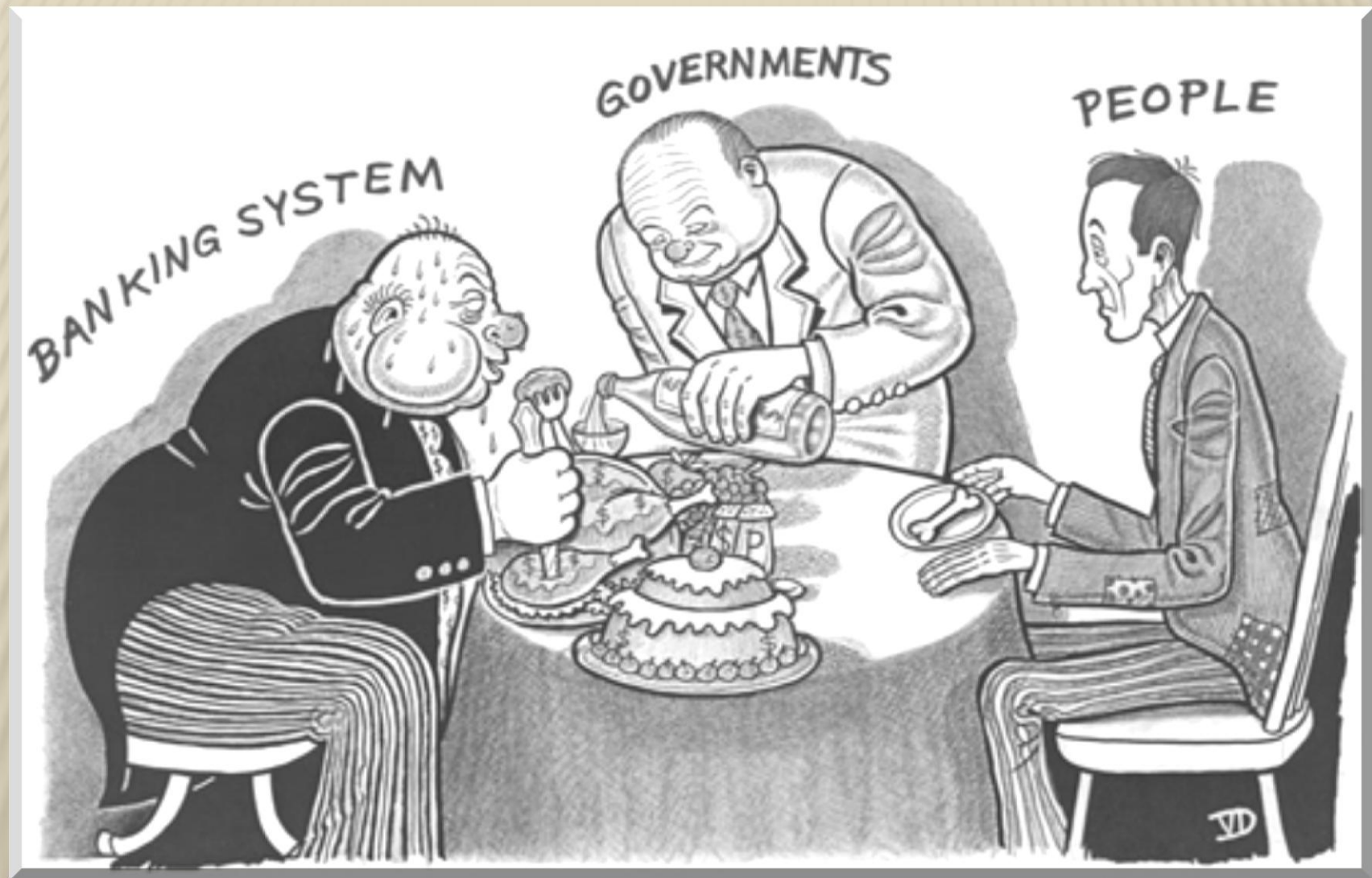
ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σε ότι αφορά στα συστήματα υγείας, ενδεχομένως η οικονομική κρίση να έχει, τελικά, θετικά αποτελέσματα, οδηγώντας σε δημιουργικές σκέψεις για διαρθρωτικές αλλαγές στη δημόσια υγεία και στην ανασυγκρότηση της ασφάλισης υγείας .

- Η ανάγκη ορθής κατανομής των περιορισμένων οικονομικών πόρων με γνώμονα τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης γίνεται σήμερα ακόμη πιο επιτακτική.
- Ας γίνει η αρχή με τους οργανισμούς κοινωνικής φροντίδας και θεραπείας ώστε να αντιμετωπίσουν τα κοινωνικά, ιατρικά, ψυχολογικά, επαγγελματικά και νομικά προβλήματα των ανθρώπων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- i. DIANEOSIS**
- ii. MEDNET**
- iii. THE HUFFINGTONPOST.GR**
- iv. Η ΥΓΕΙΑ ΣΤΗ ΔΙΝΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ**
- v. ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ(ΣΙΑΡΚΟΥ ΜΑΡΙΑ)**
- vi. ΒΗΜΑ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ:ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ**

Ευχαριστούμε πολύ για την
προσοχή σας!!

